

КАРПАТСКА РУСЬ

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT YONKERS, NEW YORK AND OTHER MAILING ADDRESSES

Ч.13 ЮНКЕРС Н.Й. 20ГО ИЮНЯ 1997, YONKERS, N.Y., JUNE 20 1997, VOL. LXX, NO.13

ВІДКЛИКАНЯ ВСТРІЧИ ГЛАВ КОСТЕЛА І ЦЕРКВИ (ЦЕРКОВ ВИНУЄ ВАТИКАН)

МОСКВА (РАР, АРР, АР). - Патриарх Москви і Всей Русі Алексій II ствердив в неділю 15-го юня, же вину за відкликаня його плянованого на червень (июнь) зустрічі на території Австрії з папом Яном Павлом II поносить Ватикан.

В інтерв'ю для московської телевізії патриарх закинув Ватиканови, же "в послідній хвилі вичеркнул з тексту спільної декларації", котра мала бути підписана в часі зустрічі, "найважливіши ствердження" в розуміню Православної Церкви.

Ходит о "прозелітизм" (здобуваня нових віруючих) через католицький Костел на території російського православія і пригадуваня, же костели уніятски (східни, але признаючи юрисдикцію Костела римо-католицького, в тому примат папи) "не провадять до єдности Церков".

Російська Православна Церков закидає Католицькому Костелови, же від упадку Совітського Союзу старатся ривалізувати з православієм, чому Ватикан заперече.

Святий Синод Російської Православної Церкви, котрий об'єдняє 12 патриархів ріжних регіонів Росії навколо патриарха Москви і Всей Русі, рішил в середу анулювати зустрічу Алексія II і Яна Павла II, плявану початково на 21-го червня в околицях Відня. Глави обох Церков не зустрічалися від часу Великої Схизми в 1054 року.

Патриарх Алексій підчеркнул однак, же негодіяції Російської Православної Церкви з Ватиканом будут продовжатися. Відкликаня зустрічі Синодом Православної Церкви в Росії было принято папом Яном Павлом II з великим розчарованьом. Ватикан числил на то, же зустріча глав церков допровадит до рівнож історичної візити в Москві.

ПРО ДЕКЛАРАЦІЮ ПРЕЗИДЕНТІВ

Чи підписана "Спільна заява Президентів Польщі і України о порозуміню і поєднаню" была важним фактом, започаткуючим дійсне поєднаня двох сусідніх народів, чи радше лем величавим, але пустим жестом, про котрий обі сторони в коротком часі забудут, а до

поєднаня буде далеко, як і перед тим?

Опінії Поляків і Українців:

Петро Тима, секретар Головної Управи Союзу Українців в Польщі: "Важне ест, чи Декларация започаткує і розвине процес контактів польско-українских. То значит, наскільки задекларована піддержка обох президентів для всіх ініціатив, котри служат порозуміню, буде мати дійсно міцне. Дотепер маєме до діла з таким ситуаційом, же з одной сторони ест то прямованя до здинамізованя виміни ініціатив з низів до вершин, але по якімсь часі стаються они мертвими.

Декларация показала однак, же можливий ест диялог навіть контрверсійних епізодів з історії Польщі і України. Конференция істориков з Польщі і України, зорганізована в Варшаві Світовим Союзом Жовніров Армії Крайовой при участі Союзу Українців в Польщі ест того доказом. Тота конференция причинится до виясненя найбільш драматичних епізодів з часів двацятилітя межевоенного і конфлікту польско-українского в роках II-ой Світової війни на Волині і в Східній Галичині.

Андрей Жупанский, председатель Світового Союзу Жовніров Армії Крайовой - Волинский Округ:

- Для нас тота Декларация не має в дійсности більшого значеня. Має значеня лем яко декларация доброй волі обох президентів. Очевидно то ест добре, же таке штоси діє - понятно, же офіціальни висказаня односно прошлого мушени бути узагальнени, бо інакше на то дивляться Українці, а інакше Поляки. Яки-небудь прецизованя причинили би протести.

Тота Декларация має однак лем політичне значеня і ми тим спеціально не інтересовалися. Ми были заняты організованьом в Варшаві (другой з черги) конференції істориков з Польщі і з України.

НОВА БОМБА НА НОВИ ЧАСИ

В грудню (декабрі) 1996- го року Сполучени Штати збогатили свій нуклеарний арсенал новом атомном

бомбом. Нова бомба названа В-61-11, ест в стані нищити всякого рода подземни бункри, і робит невелики шкоди на поверхні землі. Впровадження В61-11 до американского нуклеарного арсеналу означат перше його збогаченя від часу закінченя зимной війни в 1989 р. Хотяй формально не нарушує оно підписаного Клинтоном Трактату о Цілковитой Забороні Пробних Нуклеарних Експлозий (СТВТ), напевно ест незгодне з духом Трактату.

МЕДЕЛИН ОЛБРАЙТ: "ЗА ЧЛЕНСТВО НАТО ПРИЙДЕСЯ ПЛАТИТИ"

ВАШИНГТОН. - Більшу часть розходів, звязаних з поширеньом НАТО понесут "не США, а их союзники Північно-Атлантичного бльока і кандидати на принятя до него", - заявила в Конгресі державний секретар Меделин Олбрайт. "Поширеня НАТО - то не програма видачи стипендий", - сказала она, опереджуючи питаня про то, чи варто розходувати гроши американских платників податкових на поширеня границь НАТО в Европі. - Они мушени за себе заплатити".

Олбрайт повторила оцінки з підготовленого Пентагоном обчисленьом, згідно з котрим поширеня НАТО на Схід буде коштувати США 100-150 миллионов долларов рочно. У многих других обчисленнях незалежни експерти указуют значно більши цифри. Так, навіть на думку експертів крайно консервативного "фонда наслідства", виступаючого з пронатовских позицій, "реалістична оцінка участі США в тих розходах становила би від одного до двох миллиардов долларов рочно в протягу 10-15 літ".

КІССІНДЖЕР ПРО ОСЛАБЛЕНЯ НАТО

ВАШИНГТОН. - Бувший державний секретар США Генри Кіссінджер виступил з острым критиком підписаного недавно порозумління НАТО з Росією на сторінках недільного Washington Post (8-го юня). На його думку, Основний Акт НАТО-Росія признає Москві надто велики консультацийни полномочія в атлантичном союзі, скеровуючи його до "системи спільной безпеки на моду ООН".

(Продовження на ст.2)

(Продовження з ст.1)

Тревогу Росії по причині розширення НАТО на Схід можна було, на думку Кіссінджера, усмирити, оголошуючи "коротку односторонню заяву" на тото тему, замість творити Постоянну Спільну Раду з участю російського амбасадора.

Кіссінджер, котрого уважають за одного з найбільших авторитетів в ділах американської заграничної політики, полемізує з офіціальними запевненнями сигнаторийов Основного Акту, же Росія не буде мати права вето в НАТО. Указує, наприклад на арт. 15 Акту, на основі котрого край-члени Сталой Спільной Ради Росія-НАТО, котрих незалежність єст загрожена, будут мушени наперед консультуватися на форум той Ради. "Коли Польща почуєся загроженом од Росії, наперед мушена буде звернутися до той Ради. (...) Отже, незалежно од того, што говорят представники адміністрації (Клінтона), Росія достала право вета", - пише Кіссінджер.

Бувший державний секретар (при Никсоні) не годится рівнож з тезом, же Основний АКТ не єст обовязуючий для членов НАТО. Аналізуючи поодинокі артикули Акту, Кіссінджер твердит, же незалежно од правового статусу (Акт не єст трактатом меженародним), його сигнаторії будут defacto політично повязани рішеннями договора, тому же ім залежит на добрих відносинах з Москвом.

Бувший державний секретар одкидує также запевненя, же нови члени НАТО будут мати тоти сами права, што инши. "Што до нових членов, то очевидно войдут они до НАТО на статусі другой категорії, підлягаючи безпрецедентним ограниченням, што до розміщення атомной зброї і конвенциональной союзу", читаєме в статі Кіссінджера.

Жеби запобігти дальшому перетвореню НАТО в "дискусийний Клуб в стилі ООН", бувший державний секретар призиват Сенат США аби не дозволив в яких-небудь будучих документах дошло до іщи більшого ослаблення Північно-Атлянтичної Ради яко керуючого органу союзу.

Адміністрація США виключає наразі можливість входження кандидатів до НАТО до упомянутой Ради, навіт в характері обсерваторів, висказался против того заступник державного секретаря Strobe Talbott.

(Продовження з ч.12 "КР")

ПОЧАТКИ ЛЕМКОВСКОЙ НАРОДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ В США

При конці 1927 року в Нью Йорк переїхал из Канады Д. Вислоцкий (Ваньо Гунянка), котрому Лемковский Комитет отдал остав-

шыся фонды на возобновление издательской работы, а также всі адресы старых предплатников "Лемковщины" и други рекорды. Д. Вислоцкий начал выпускати с початку, на фонды Лемковского Комитета, місячний журнал "Лемко", а с 1 апріля 1928 року газету "Лемко" — два разы на місяц, котра печаталась в типографии "Правды" в Филадельфии. Газета "Лемко" была официальным органом Лемковского Комитета.

Д. Вислоцкий взялся энергично до работы. В первом номері газеты "Лемко", от 1 апріля 1928, было помещено слідующе заявление редакции:

"Вмісто місячных книжечок "Лемко", Лемковский Комитет рішил издавати газету два разы в місяц. Раз потому, што много читателей "Лемка" того требує, як тоже и Кливландске независиме братство приняло "Лемко" за свой братский орган с тым условием, если книжечки замінится газетом. Притом єст надежда, што и други наши независимы братства примут "Лемка" за свой орган. Лемковский Комитет просит наших діятелей поддержати "Лемка" и занятыя сбором подписки."

В том же номері "Лемка" было опубликовано воззвание Лемковского Комитета к независимым братствам и клубам, штобы они принимали газету "Лемко" за свой орган и оказывали ей поддержку. В том часі существовал в Гейзельтон, Пенн., первый отділ Лемковского Комитета, то редакция призывала организовати отділы и по других місцевостях.

Но початки организационной работы были трудны. В 2-ом числі "Лемка" от 15 апріля 1928 редактор Д. Вислоцкий объявил такий финансовый отчет:

"Лемковский Комитет выпустил дві книжечки "Лемко" и первый номер газеты "Лемко". Тото всьо коштує 468.93. На то пришло в редакцию предплаты и грошей из продажи книжечок и газеты 302.64. Лемковский Комитет дал на издание 225.00, так всего получено 527.64. Росход по изданию был 468.93 — осталось в редакции 57.71.

В виду браку средств газета "Лемко" скоротилась и в другой половині 1928 и цілый 1929 рок выходила лем раз на місяц. Разом с газетом "Правда" она проводила энергичную кампанию по сбору жертв на судебный процесс за Русску Бурсу в Горлицах. Тота работа увінчалась успіхом, бо процесс был выигранный в найвысшей судебной инстанции, и Горлицка бурса, незаконно захвачена польским адвокатом, была вернена нашему народу и открыта для

нашей школьной молодежи.

ПОЧАТОК ЛЕМКО-СОЮЗА

До 1 февраля 1929 року в газеті "Лемко" упоминалось лем за Лемковский Комитет. Но в номері 2, от 1 февраля 1929 року, упоминается первый раз за Лемковский Союз. В том номері на первой страниці помещена корреспонденция Теодора Кохана из Виннипега, Ман. (Канада) о собрании молодых лемковских эмигрантов в том місті. На собрании они рішили основати Лемковский Союз и предложили через газету такий проект:

"Если Лемковский Союз распространится по цілой Канаді, и американскы лемкы пойдут нашими слідами, то нас буде велика сила. Тот Лемковский Союз должен складатися из Рад — на примір, в Виннипегі Рада № 1, а коли буде несколько Рад, то тоти

Рады выберут головной Совет, котрый буде мати свою квартиру при Редакции, т. є. органи того Союза, наприм., теперішньої газеты "Лемко", бо Редакция єст всегда в связи с политическим світом. Каждая Рада буде мати свою кассу и буде объявляти свой стан кассы в своем органи каждого місяца или квартално. Ділом Редакции буде смотріти за ростом Лемковского Союза. Можно бы и так, штобы головна касса была при головном Советі, но выясняются потребности, штобы касса была в отдільных Радах, а Редакция повідомила бы членов, куда нужна помощь".

В корреспонденции Теодора Кохана был поданный и короткий начерк Устава Л. С. Обязанкы членов были так обрисованы: "Каждый член обязаный платити наименьше \$2.00 в год, т. є. на подписку газеты \$1.00, а \$1.00 в народну кассу (газета выходила лем раз на місяц). А заможнійшы могут платити и больше — по их волі. Если наприклад, было бы нас 10,000 членов, и из того пошло бы \$10,000.00 на народный фонд в один год, то вже мы сможем поставити на ноги будь котру бурсу, ци тут ци в старом краю. А до того Союза може належати и найбіднійший лемко и брати участь в народной работі."

Зараз под корреспонденциом Т. Кохана было помещено письмо Теодора Пейка из Пас, Ман., котрый, отвічаючи на письмо Т. Кохана, писал так:

(Продовження на ст.3)

(Продовження з ст.2)

Инициатор и Первый Гол. Председатель Лемко-Союза Теодор Кохан.

“А тепер Вам доношу, што мене то дуже обрадовало, што Вы стараєтесь основати Лемковский Союз. Нас гев есть пару хлопцев-лемков, то вшиткы с охотом приступят и дадут коллекту.

“О того доляра, о котром всїо-минате, то я не хочу, жебы мнї вертали, най останеся на фонд газеты, бо я дуже довольный, што наши братья в Америкі не забывают о своем родном краю. И я, што буде в моих силах, поможу и не забуду, бо коли мы о собі забудеме, то наши ворогы нас под свои ноги возмут. И за то мы лемкы в Америкі и Канаді мусиме держатися купы, жебы нашому краю, Лемковині, дати помощь.

“В старом краю тыж сегодня люде берутся до світа, и польским и словацкым панам под ногы ся не дают, то мы бы тяжко грішили, як бы мы им не помогли. И я Вас прошу не забывати о нас, коли той помощи буде треба. Мы лемкы молоды, недавно в Канаду пришли, але охочы до житья, и о том краю из котрого мы тото житья вынесли, николи не забудеме, бо коли бы сме забыли, то бы сме ся не могли назвати людьми и лемками. Берьтєся до работы скоро.”

Редактор Д. Вислоцкий дуже обрадовался тым новостям из Канады и поддержал горячо в газеті проект Т. Кохана. В передовой статі он писал:

“Коротко, просто, по хлопски, але ясно. Каждому ясно. Тото коротке писемце Теодора Пейка додало охоты нашому краю, г-ну Кохану до работы. Тото коротке, ясно писемце додало охоты и нам. Оно додаст охоты всім лемкам в Америкі и Канаді. Оно показуе им дорогу.”

Газета “Лемко” печаталась то-

гда в типографии “Правды” в Филадельфии, так редактору “Лемка” было легко porozумітися с редактором “Правды” д-р С. Пыжом. Проект Т. Кохана был зараз одобренный, и уж в самом том номері “Лемка” был объявленный тымчасовый гол. уряд Лемковского Союза в таком составе: Теодор Кохан — головный председатель, Д. Вислоцкий — секретарь, а д-р С. Пыж — кассир. Каждый председатель новооснованной Рады входит в правление Л. Союза. Лемковский Комитет, як организация временна, перестает существовати. Тота программа остаеся в силі до первой конвенции Л. С.

Письмо Т. Кохана и його программа Лемковского Союза была помещена и в газеті “Правда”. Кроме того, в номері “Правды” от 15 февраля 1929 р. была помещена редакционная статья, в которой, меже иным, было сказано слідующе: “Предложение Т. Кохана и висть об основании первого отдела Лемковского Союза в Канаді нашли восторженный отклик среди американских лемков, чому доказательством служат многочисленны письма, получаемы и нашом редакциом. Нам передают, што в цілом ряді міст подготавлиеся основание отделов Л. С. То буде самый правильный путь. Місцевы отделы, коли их буде больше, скличут конвенцию и там завершат свою организацию выбором центрального правления и принятием одного общего устава.”

Зараз начали открыватися отделы Л. С., або як их на початках называли в газеті “Лемко” — Рады. Номер 1 получила Рада в Виннипегу, номер 2 — существовавший уж отдел Лемковского Комитета в Гейзельтон, номер 3 — новооснованный отдел в Детройт, номер 4 — отдел в Нью Йорку, номер 5 — в Акрон, О.

ОСНОВАНИЕ ОТДІЛА Л. С. Ч. 6 В КЛИВЛАНД, О.

Важну роль в дальшом развитии Л. С. отограл отдел ч. 6, организованный 24 марта 1929 року в Кливланді. В отдел вписалось зараз на початку 102 члены. О том организационном собрании в Кливланді была прислана в газету “Лемко” слідующа допись (помещена в н-рі 5, от 1 мая 1929 р.):

“Сошлось у нас несколько лемков дня 24 марта на собрание и позвали прот. о. Иасона Капанадзе. Собрание началось молитвою “Царю Небесный”, а послі молитвы Г-н Михаил Баволяк перчитал из газеты “Лемко” воззвание Рады ч. 1 Лемковского Союза, штобы организовать по

всїх містах, где пребывают лемкы, як в США так и Канаді, Лемковскы Рады и вступати в Лемковский Союз.

“Избрано президию на час собрания: председателем Михаила Баволяка, секретарем Прокопия Русиника. Первый выступил с бесідом прот. Капанадзе и воззвал лемков организоватися для защиты Лемковской Руси, котра розорвана на дві части — одна часть под польским, а друга под чехословацкым владінием, и обі державы не тилько не признают никаких прав лемкам, а даже не признают их существования як русского народа. И потому задача Лемковского Союза спішити им на помощь для их культурной и экономичной, а через то и национальной защиты. Головна культурно-народна защита то школа, и потому задача Л. С. дати Лемковщині школу.

“Одним из присутных было предложено, штобы наш отдел окрестити именем Прот. Ивана Наумовича, Просвітителя Галицкой Руси, што цілым собранием было принято. В правление нашего отдела избрано: г-на Михаила Баволяка председателем, г-на Афтанасия Ардана кассиром, а г-на Прокопия Русиника секретарем. Протоіерея Капанадзе за його народну работу избрано почетным председателем. Кроме того избрано двоих организаторов, котрыми были избраны іеромонах о. Н. Шамбура и И. Чичлик. И собрание не ошиблось, коли их избрало, бо коли на первом собрании вписалось всего 31 член, то на втором собрании, котре отбылось 14 апріля, наше общество взросло уж до 102 членов и собрано всего \$151.00. Грошы вложено в банк, пока нам не дадут знати, сколько и где выслати.

Кто буде слідующий за Кливландом? Такы лемковскы центры, як Пассайк, Юнкерс, Ембридж, Олифант, Мейфильд, Симпсон, Джермин, Филадельфия и много-много их!”

Отдел Л. С. ч. 6 в Кливланді стал найсильнїшим отделом в новоначинающойся организации. На початках записалось до отдела 102 члены, а за пару місяцев число членов того отдела возросло до 150. При конці 1929 року в том одном отділі было больше членов, як во всїх остальных “Радах” Л. С. Из приведенной выше корреспонденции легко можна догадаться, яка была причина такого початкового успіха кливландского отдела. Настоятель великого православного прихода поддержал работу организаторов

(Продовження на ст.4)

(Продовження з ст.3)

и сам записався за члена, то прихожане пошли за ним. Скоро потом тот самый протоіерей выступил против Л. С. и пробовал

Редактор газ. "Лемко" и Организатор Лемко-Союза Дмитрий Вислоцкий.

убити одділ. Он оттяг велику часть початковых членов, но други остались и продолжали роботу независимо от священников.

По других місцевостях организация одділов ишла слабо. И одділы, котры были организованы независимо от священников, числили по парунадцет або по парудесять членов. В самой Филадельфии, не взираючи на тот факт, што там поміщалась редакция "Лемка" и редакция "Правды", котра в тых часах подпорувала роботу по созданию лемковской организации, одділ Л. С. ч. 8 было дуже тяжко заложити. Коли нарешті одділ был основаный 8 июня 1929 р., то до него записалось заледво 10 членов, в том числі редактор "Лемка" Д. Вислоцкий, редактор "Правды" д-р С.

Пыж, финансовый секретарь ОРБ И. Куча, контролер ОРБ С. Німец. Остальны члены были: Ф. Фалатович, А. Копина, И. Волк, И. Бега, И. Цап и Л. Крупяк.

Всю организационну роботу взял на себе редактор "Лемка". Он роз'їзжал по лемковским колониям и устраивал лекции. До конца 1929 року удалось довести число одділов до 12. Но меже тыми одділами были такы слабы одділы в майнерских околицах Пеннсилввании, як в Маунт Кармел, в Мерион Гайтс, Кулпмонт, в Сейнт Клер, котры ни тогда на початках, ни потом не проявили замітной діяльности. Як тилько місцевый священник выступил против Л. С., то и тоты члены,

котры дали записатися на лекции редактора "Лемка", отскочили от организации. Такы великы лемковскы колонии в околиці Нью Йорка, як Пассайк, Юнкерс, Елизабет, Стамфорд, Ансония, котры потом отограла велику роль в будові Л. С., тогда ище не рушилися. Головна сила Л. С. находилась в Кливланді, где уж літом 1929 року одділ устроил дуже успішний пикник на поддержку газеты и организационной работы. И в Кливланді было в тых часах найбільше предплатников газеты "Лемко" (около 60).

В виду такого положения діл редактор "Лемка" Д. Вислоцкий рішил перенести редакцию из Филадельфии до Кливланд, Огайо. От 1 января 1930 року "Лемко"

Стефан Шкимба, издатель лемковских рекордов.

начал выходить в Кливланді, як орган Л. С. Газета выходила теперь раз на тыждень.

ЛЕМКОВСКИ РЕКОРДЫ И ФИЛЬМ "ЛЕМКОВСКЕ ВЕСІЛЯ"

Много до оживления организационного руху среди лемковской эмиграции в США причинилися в тых часах Стефан Шкимба в Бруклині, родом из села Воловец, повіт Горлицы, и Михаил Дужий в Клифтон, Н. Дж., родом из Перегримкы, повіт Ясло. Стефан Шкимба уж давнійше выпустил рекорды лемковских співанок и "Лемковского Весіля", а потом разом с М. Дужым, талантливым механиком и фотографом, приготовили фильм "Лемковске Весіля". Стефан Шкимба также начал Лемковску радио-программу. То возбудило у старшой лемковской эмиграции в околиці Нью Йорка интерес к своим народным лемковским справам и подготовило грунт для организации одділов Лемковского Союза в штатах Нью Йорк, Нью Джерзи и Коннектикот, котры в скором часі стали головном опором Л. С. Сам Д. Вислоцкий выдал своим

Михаил Дужий, издатель фильма "Лемковске Весіля".

коштом Мапу Лемковщины, котра так само причинилась к возбуждению у наших эмигрантов интереса к родному краю.

Протягом 1930 року было организовано 7 новых одділов: ч. 13 в Стамфорд, Конн., ч. 14 в Гери, Инд., ч. 15 в Воррен, Огайо, ч. 16 в Клифтон, Н. Дж., ч. 17 в Конемау, Па., ч. 18 в Джерзи Сити, Н. Дж., и ч. 19 в Геркимер. Так само в 1930 року был организованный в Кливланді первый женский одділ Л. С.

І ГОЛ. С'їЗД Л. С. В КЛИВЛАНДІ

Организационном тых одділов был подготовленный созыв первого головного с'їзда, котрый отбылся в г. Кливланді 22-го февраля 1931 року. Объявление о созыві с'їзда подписали члены тымчасового правления: Федор Кохан — председатель, д-р С. Пыж — кассир и Дмитрий Вислоцкий — секретарь. Они предложили слідующу программу с'їзда: 1) Отчет тымчасового правления Л. С.; 2) Обсуждение Статута и Чартера; 3) Желізный Фонд; 4) Газета; 5) Ясне определение лемков а) к Советской России и б) к украинскому самостійничеству; 6) Организационны вопросы; 7) Выбор правления.

Председателем на с'їзді был д-р Александр Телех, из Акрон, Огайо, містопредседателем — Иван Гальчак, из той же місцевости, а секретарями — Мих. Бескідняк, из Канама, Па., и Юлия Федак, из Кливланд, Огайо.

Подробного протокола с того первого головного с'їзда не было опубликовано в газеті "Лемко". В газеті были помещены лем урывковы замітки редактора. На с'їзді было присутных 58 делегатов и гостей. Статута органи-

(Продовження на ст.5)

(Продовження з ст.4)

зация ище не мала, то на съїзд пригласили всі, хто інтересовался народным ділом. Перед съїздом в газеті "Лемко" было поміщено таке воззваніє: "Съїзд делегатів Л. С. и всіх русских людей, котрым лежить на сердці народна організація карпаторусского народа, отбудеться в неділю, 22 февраля 1931". Значит, хто

приїхал, то считался делегатом. Приїхали переважно наші передовы люде из Огайо, Питтсбургщины и Детройта. Ньюйоркская околица не была представлена. Первый съїзд оперался головно на Кливланді и Акроні, где в тых часах были найживіишы отділы Л. С. Из тых двох отділов был выбраный переважно первый уряд Л. С. До гол. уряду вошли: Мих. Баволяк — председатель, Д-р. С. Пыж — містопредс. Д-р. А. Телех — секретарь, Юлиан Федак — кассир, Стефан Ткач — фин. секр. Иван Гальчак — гол. организатор, Д. Вислоцкий — редактор.

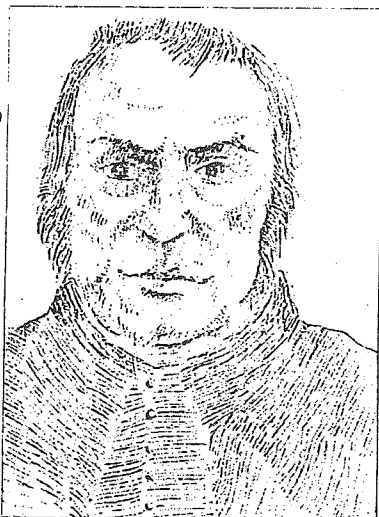
На съїзді был прочитаный и одобреный первый статут организации. Новому правлению съїзд припоручил постаратися о чартер для Л. С. в штаті Огайо. Так на основі рїшения первого съїзда три головны урядники в Кливланді: председатель Михаил Баволяк, кассир Юлиан Федак и ф. секретарь Стефан Ткач — внесли прошение и получили чартер. В чартері сказано, што ціли, для яких корпорация была основана, суть слїдующы:

The purpose of this organization shall be to promote benevolence, education, economics and politics.

(Далій буде)

ВЕРШИ**З АНТОЛЬОГИ ДІТОЧОЙ ПОЕЗИИ**

"МАМКО, КУП МЯ КНИЖКУ",
котру зобрал і упорядковал Петро
Трохановский.

**АЛЕКСАНДЕР
ДУХНОВИЧ****1803 – 1865**

*Перший з наших Будителів. Перший не лем віком,
але і заслугами. Был правдивым духом новым, котрий
розбудил прикопысаны до небытия русинскы надїи.*

*Вродил ся Александр Духнович 24 квітня 1803
рока в Тополи коло Гуменного. Освіту здобыл в Ужгороді,
зас найпліднійшу част жытя провьяул в Пряшові,
де і вмер 29 марта 1865 р. Недалге його жытя выпол-
нила до краю праца для ліпшой будучности нашого
народу. Был передовыткым здібным організатором
народного бытя. Та більше вымірне є писане слово.
І того слова – вершів, сценічных творів, есеїв, істо-
ричных дописів – лишыл по собі дуже. То він, з думком
о дітях, зложыл „Книжочку чытальну для зачынаючых”,
свого роду буквар, де першыраз (в выданю того тыпу)
– перед сто пятдесятьома роками – прозвучало наше
рідне ЛЕМ.*

Младіст

Посмотри мій сыне
Пшеничку на поли,
Як прекрасно квітне,
Дозріват по воли.
Колосок ей біжыт
Вгору, як прут просто,
Горі главу держыт
І плават радостно.
Де вітрик задуват,
Він на тоту страну
Легонько ся кланят,
На ліву, на праву;
Але як пристане
Пшеничка на поли,
Колос главу зогне,
І уж є по воли;
Бо уже ся валит
Зерном наполнений,
Дармо ся не хвалит,
Остане смиренный.
Долов главу спустит,
Вітер го не здавит,
Грубий корін пустит,
Сьміло ся поставит.

Так молодой двигат
Головку порожню,
А старий похылят
Од розума важну.
Так молодой хлопец
За вітрами спїшыт,
А премудрий старец
Хвалом ся не тішыт.

смиренный – тихій, покірний

Мамко, куп мї книжку

Мамко, мамко, куп мї книжку,
Тинту, папір і табличку,
Бо я піду до школы –
Вчыти ся поволи.

Повідают же во школі
Діти знають добру долю,
Знають красні сьпівати,
Чест каждому дати.

Я бы вшытко хотіл знати
І чесно ся справувати.
Куп мї мамо книженьку,
Хоц лем таку маленьку.

Шліпий і хромий

Стрітили ся шліпий з хромым,
Стали розмавляти,
Як, способом, собі в сьвіті
Можна помагати.

Скоро, враз ся домовили –
Взял шліпий безнога,
Зас хромий му показувал
Кади ест дорога.

Сего очы, того ноги
Разом ся складают, –
Так то бідны собі в нужді
Мудро помагают.

тинта – атрамент
хромий – кулявий**Поздоровліня**

Русинонькы – братя,
Любезны рыбаця,
Милы соколята.
Несу вам в пригоді
В тым то Новым Годі
Серця мойого жар
На новогодній дар.

* * *

Желаю вам братя
Русины – рыбаця
Старенькым теплий кут,
Дротарям туній дрот,
Бабусям гостины,
Невісткам крестины,
Господарям силы –
Плуг, граблі і вилы,
Парібкам сьмілости
Од дівчат милости.

Вам же соколята,
Маленькы дітята
Книжочку вручаю,
Богу вас отдаю.

год – рік

Послїдня моя піснь

Ой, дітята – соколята,
Змагайте ся на крылята!
Бо я уже сокол старий,
Уж мї крыла поламали.

Скубли врагы зо всіх сторон,
Выставляли мя на сором,
Розбивали як колокол,
Но я остал – старий сокол.

Был соколом для родины,
Сьпівал пісні соколины,
Учыл так і вас сьпівати,
По сокольному літати.

З мыслию о горной жызни –
Жыйте благо для Отчызны;
А чужыны ся стережете –
Она не принесє щестя.

сором – стыд
колокол – дзвін
для родины – ту в значыню – для вітчизны
о горной жызни – о выжшым, достойнійшым жыттю
благо – добрі, добро